

राज्यातील न्यायालयांमध्ये बाह्ययंत्रणेद्वारे
कामे करून घेणेबाबत सूचना -

महाराष्ट्र शासन
विधी व न्याय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : कंत्राटी २०२३/प्र.क्र.६९/का.१२,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक: १ सप्टेंबर, २०२३

वाचा -

१. विधी व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: पदनि २५१२/प्र.क्र.१५७/का.१२,
दिनांक २७ जानेवारी, २०१५
२. विधी व न्याय विभाग, शासन शुद्धीपत्रक क्रमांक: पदनि २५१२/प्र.क्र.१५७/का.१२,
दिनांक ०३ फेब्रुवारी, २०१५
३. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, भाग-२
दिनांक १७ एप्रिल, २०१५
४. विधी व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: कंत्राटी २०१६/प्र.क्र.१९४/का.१२,
दिनांक २३ फेब्रुवारी, २०१७
५. विधी व न्याय विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : कंत्राटी २०१६/प्र.क्र.१९४/का.१२,
दिनांक ९ ऑगस्ट, २०१७
६. उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : काआआ-२०१३/प्र.क्र.२३३/ कामगार-
८, दिनांक १४ मार्च, २०२३
७. वित्त विभाग, शासन निर्णय क्रमांक पदनि २०२२/प्र.क्र.१५/आ.पु.क.,
दिनांक २७ एप्रिल, २०२२

प्रस्तावना -

शासनावरील खर्च आटोक्यात ठेऊन विकास कामांसाठी पुरेसा निधी उपलब्ध होण्याच्या दृष्टीने शक्य असेल तेथे नवीन पदनिर्मिती न करता, सदरची कामे बाह्ययंत्रणेकडून करून घेण्याबाबत वित्त विभागाने सूचित केले आहे. वित्त विभागाच्या दिनांक २७.४.२०२२ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार, सुधारित स्वरूपात सूचना निर्गमित केल्या असून, त्यात बाह्ययंत्रणेकडून कामे करून घेत असताना एकंदरीत खर्चात २० ते ३० टक्के बचत होणे आवश्यक असल्याचे नमूद केलेले आहे. राज्यातील न्यायालयांमध्ये वर्ग ३ व वर्ग ४ च्या पदांसाठी बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेण्यासाठी अनुसरावयाच्या बाबी विधी व न्याय विभागाच्या दिनांक २७.१.२०१५, दिनांक २३.२.२०१७ व दिनांक ९.८.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये निश्चित केल्या आहेत. सदर शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार राज्यातील विविध न्यायालयांमध्ये बाह्ययंत्रणेमार्फत सेवा घेण्यात येतात. न्यायालयांच्या गरजांच्या अनुषंगाने त्यांना आवश्यक असलेल्या मनुष्यबळाच्या सेवा बाह्ययंत्रणेद्वारे कंत्राटी पद्धतीने घेण्यात येतात. त्यामध्ये सुरक्षा रक्षक, उद्वाहनचालक, बाग कामगार, शिपाई, सफाईगार, वाहनचालक, डेटा एंट्री ऑपरेटर इत्यादी पदांच्या सेवांचा समावेश आहे. सुरक्षा रक्षकांच्या सेवा गृह विभागाच्या नियंत्रणाखालील महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळ यांचेकडून प्रशिक्षित सुरक्षारक्षक उपलब्ध करून घेतले जातात. कंत्राटाची ई-निविदा प्रसारित करणेबाबतची कार्यवाही ही जिल्हा न्यायालय स्तरावर करण्यात येते. बाह्ययंत्रणेद्वारे सेवा घेताना, जिल्हा न्यायालयाचे स्तरावर न्यायाधीशांची समिती खरेदी निविदांची पडताळणी करते व कमी दर (एल-१) असलेल्या निविदाकाराचा प्रस्ताव, मा.उच्च न्यायालय, मुंबई, यांचेमार्फत शासनास सादर करण्यात येतो.

२. मागील अनेक वर्षांपासून सदर प्रक्रिया राबविण्यात येत आहे. मात्र, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने, दिनांक १४ मार्च, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये बाह्ययंत्रणेकडून कामे करून घेण्यासाठी एकूण ९ सेवा पुरवठादार संस्थेचे / एजन्सीचे पॅनल नियुक्ती करण्यासाठी शासन मान्यता देण्यात आली आहे.

३. तथापि, न्यायालय हे शासकीय विभाग, निमशासकीय विभाग, स्थानिक स्वराज्य संस्था, महामंडळे, सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम ह्याचा भाग असून, शासनाच्या नियंत्रणाखाली नाहीत व ती स्वायत्त असल्याकारणाने, न्यायालयांसाठी बाह्ययंत्रणेमार्फत मनुष्यबळाच्या सेवा घेण्याबाबतचे प्रस्ताव विधि व न्याय विभागाच्या शासन निर्णयानुसारच हाताळण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला होता. या विभागाने सादर केलेल्या प्रस्तावास शासनाने मान्यता दिली असून, त्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

शासन निर्णय -

राज्यातील न्यायालयांमध्ये बाह्ययंत्रणेमार्फत सेवा घेताना खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी.

- (१) राज्यातील न्यायालयांमार्फत दिनांक १४.०३.२०२३ पूर्वी ज्या निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आलेल्या आहेत, तसेच दिनांक १४.३.२०२३ नंतरच्या ज्या निविदा प्रक्रिया आहेत, अशा सर्व निविदा प्रक्रियांवर विधि व न्याय विभागाच्या दिनांक २७.१.२०१५, दिनांक २३.२.२०१७ व दिनांक ९.८.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
- (२) तसेच, राज्यातील न्यायालयांना सुरक्षा पुरविण्याच्या सर्व प्रस्तावांवर विधि व न्याय विभागाच्या दिनांक २७.१.२०१५, दिनांक २३.२.२०१७ व दिनांक ९.८.२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०९०११६५४३११५१२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(विलास व्ही.गायकवाड)

विधि सल्लागार नि सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा.उपमुख्यमंत्री तथा मा.मंत्री, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. मा.उपमुख्यमंत्री, मंत्रालय, मुंबई
५. मा.सभापती, विधान परिषद यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई

६. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद, विधानभवन, मुंबई
७. मा.अध्यक्ष, विधान सभा यांचे सचिव, विधानभवन, मुंबई
८. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान सभा, विधानभवन, मुंबई
९. मा.उप सभापती, विधान परिषद यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
१०. मा.उपाध्यक्ष, विधानसभा यांचे खाजगी सचिव, विधानभवन, मुंबई
११. सर्व विधिमंडळ सदस्य, विधानभवन, मुंबई
१२. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१३. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१४. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१५. प्रधान सचिव, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१६. प्रबंधक, (निरीक्षणे १/२), मा.उच्च न्यायालय मुंबई,
१७. सर्व प्रमुख जिल्हा व सत्र न्यायाधिश
१८. महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर,
१९. सर्व सह सचिव / उप सचिव, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२०. महाव्यवस्थापक, महाराष्ट्र राज्य सुरक्षा महामंडळ, मुंबई
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
२२. सर्व उप जिल्हा कोषागार अधिकारी वित्त विभाग (व्यय ५ / आपुक)
२३. विधि व न्याय विभागातील सर्व कार्यासने
२४. निवडनस्ती कार्यासन-१२.